

กฎ ระเบียบ จรรยาบรรณวิชาชีพ ที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการครู

กลุ่มงานบุคคล
โรงเรียนสุนารีวิทยา ๒
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา

คำนำ

เอกสารเล่มนี้จะทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา และเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตามกฎหมายและประพฤติปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม โดยมีกระบวนการในการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรยึดมั่นต่อการปฏิบัติตามกฎหมาย นโยบาย กฎระเบียบ ข้อบังคับของกระทรวงศึกษาธิการ และมีจริยธรรมในการทำงาน

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา

สารบัญ

ความหมายของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	1
สรุป พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ	2
วินัยข้าราชการครู	10
กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรี ที่ข้าราชการครูควรทราบ	15
จรรยาบรรณครู	18
มาตรฐานการปฏิบัติตน จรรยาบรรณวิชาชีพ	21
อุดมการณ์ครูและเอกลักษณ์ของครู	22
การดำรงตนตามระเบียบวินัยและจรรยาบรรณที่ดี	23
การดำเนินการ กรณีผู้ประกอบวิชาชีพประพฤติผิดจรรยาบรรณ	26
กรณีตัวอย่างการประพฤติผิดจรรยาบรรณวิชาชีพ	27

ความหมายของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ข้าราชการครู ตาม (จ.18) หมายถึง ข้าราชการครูที่กำหนดไว้ตาม จ.18 ของโรงเรียนซึ่งอาจจะ มากกว่าหรือน้อยกว่าจำนวนข้าราชการครูที่สอนในโรงเรียนจริงเนื่องจากมีข้าราชการครูบางส่วนไปราชการที่ โรงเรียนอื่นหรือศึกษาต่อหรือข้าราชการครูจากโรงเรียนอื่นมาช่วย

ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษา หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษานั้นๆจริงซึ่งอาจจะมากกว่าหรือน้อยกว่าจำนวนข้าราชการครูตามกรอบอัตรากำลังเนื่องจากมีข้าราชการครูบางส่วนไปช่วยราชการที่โรงเรียนอื่นหรือลาศึกษาต่อหรือข้าราชการครูจากโรงเรียนอื่นมาช่วยราชการ

ครูผู้ช่วย หมายถึง ข้าราชการครูที่อยู่ในระหว่างการทดลองปฏิบัติราชการ

ครู หมายถึง ข้าราชการครู คศ. 1 และครู คศ. 2 ที่ยังไม่ได้รับการประเมินวิทยฐานะ

ครูชำนาญการ หมายถึง ข้าราชการครูที่ได้รับเงินเดือน คศ. 2 ครูชำนาญการพิเศษ หมายถึง ข้าราชการครูที่ได้รับเงินเดือน คศ. 3

ครูเชี่ยวชาญ หมายถึง ข้าราชการครูที่ได้รับเงินเดือน คศ. 4

ครูเชี่ยวชาญพิเศษ หมายถึง ข้าราชการครูที่ได้รับเงินเดือน คศ. 5

ครูอัตราจ้างชั่วคราว หมายถึง ผู้ที่จ้างชั่วคราวด้วยงบประมาณในโครงการต่างๆจากส่วนราชการที่จัดสรรให้และจากงบประมาณอื่น

ลูกจ้างประจำ หมายถึง ลูกจ้างประจำที่ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณของทางราชการหมวดลูกจ้างประจำ

ลูกจ้างชั่วคราว หมายถึง ลูกจ้างที่จ้างชั่วคราวด้วยเงินเดือนงบประมาณของทางราชการและจากงบประมาณอื่น

พนักงานราชการ หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับการจ้างตามสัญญาจ้างโดยได้รับค่าตอบแทนจากงบประมาณของส่วนราชการ เพื่อพนักงานของรัฐในการปฏิบัติงานให้กับส่วนราชการนั้น

สรุป พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

เป็นการสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับ พรบ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยย่อ เพื่อความเข้าใจง่าย โดยแยกเป็นหมวดดังนี้

หมวด 1 บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการ

พระราชบัญญัติฉบับนี้มีเจตนารมณ์ที่ต้องการเน้นย้ำว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การจัดการศึกษา ให้ยึดหลักดังนี้

1. เป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
2. ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
3. การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

สำหรับเรื่องการจัดระบบโครงสร้างและระบบการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักดังนี้

1. มีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ
2. มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและทุก ประเภท
4. มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง
5. ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆมาใช้ในการจัดการศึกษา
6. การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถาบันประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

หมวด 2 สิทธิและ หน้าที่ทางการศึกษา

บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่ รัฐต้องจัดให้ อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

- บุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางด้านต่างๆ หรือมีร่างกายพิการ หรือมีความต้องการเป็นพิเศษ หรือผู้ด้อยโอกาสมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ

- บิดามารดา หรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตร หรือบุคคลในความดูแลได้รับการศึกษาทั้งภาค บังคับ และนอกเหนือจากภาคบังคับตามความพร้อมทางครอบครัว

- บิดามารดา บุคคล ชุมชน องค์กร และสถาบันต่างๆ ทางสังคมที่สนับสนุนหรือจัดการศึกษาขั้น พื้นฐาน มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ตามควรแก่กรณี ดังนี้

1. การสนับสนุนจากรัฐให้มีความรู้ ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้ความศึกษาแก่บุตร หรือผู้ซึ่ง อยู่ในความดูแล รวมทั้งเงินอุดหนุนสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายทางการศึกษา

หมวด 3 ระบบการศึกษา

การจัดการศึกษามี 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตาม อรรถาธิบาย สถานศึกษาจัดให้ทั้ง 3 รูปแบบ และให้มีการเทียบโอนผลการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสะสมไว้ระหว่างรูปแบบ เดียวกันหรือ ต่างรูปแบบได้ ไม่ว่าจะเป็นผลการเรียนจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม การศึกษาในระบบ มี 2 ระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจัดไม่น้อยกว่า 12 ปีก่อนระดับอุดมศึกษา และระดับอุดมศึกษา ซึ่ง แบ่งเป็นระดับต่ำกว่า ปริญญาตรี หรือระดับปริญญาตรี ให้มีการศึกษาภาคบังคับ 9 ปีนับจากอายุย่างเข้าปีที่ 7 จนอายุย่างเข้าปีที่ 16 หรือเมื่อสอบได้ชั้นปีที่ 9 ของการศึกษาระดับภาคบังคับ

สำหรับเรื่องสถานศึกษานั้น การศึกษาปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในรูปแบบ ดังนี้

1. สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย
2. โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนของรัฐเอกชนและโรงเรียนที่สังกัดสถาบันศาสนา
3. ศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ สถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์ และสถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัด คือ
  - การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ให้จัดในมหาวิทยาลัย สถาบันวิทยาลัย หรือหน่วยงานที่ เรียกชื่อ อย่างเป็นทางการอื่นนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
  - การจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของ เอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ อาจจัดการศึกษาเฉพาะทางตามความต้องการและความชำนาญ ของ หน่วยงานนั้นได้ โดยคำนึงถึงนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ

หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษา ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนา ตนเองได้ ดังนั้นกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ การ จัดการศึกษาทั้ง 3 รูปแบบใน หมวด 3 ต้องเน้นทั้งความรู้ คุณธรรม และกระบวนการเรียนรู้ในเรื่องของ สาระ ความรู้ให้บูรณาการความรู้และทักษะด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับแต่ละระดับการศึกษา ได้แก่ ด้านความรู้ เกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสังคม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาด้านภาษา โดยเฉพาะการใช้ภาษาไทย ด้าน คณิตศาสตร์ ด้านการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ในเรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้จัด เนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน และความแตกต่างระหว่าง บุคคล รวมทั้งให้ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ ป้องกัน และ แก้ปัญหาจัดกิจกรรม ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริงผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ อย่างสมดุล และปลูกฝัง คุณธรรม ค่านิยมที่ดี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกวิชา นอกจากนี้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างต้อง ส่งเสริมให้ผู้สอน จัดบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ เรียนรู้ ผู้สอนและ ผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ การจัดการเรียนรู้ให้ เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประชากรร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน รวมทั้งส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการ

เรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ การประเมินผลผู้เรียนให้สถานศึกษา พิจารณาจาก พัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบ ส่วน การจัดสรรโอกาสการศึกษา ต่อ ให้ใช้วิธีการที่หลากหลายและนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ประกอบด้วย หลักสูตรการศึกษาทุกระดับและทุก ประเภทต้องมีความหลากหลาย โดยส่วนกลางจะจัดทำหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นความเป็น ไทยและความเป็นพลเมืองดี การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพตลอดจน เพื่อการศึกษาต่อและให้สถานศึกษา ขั้นพื้นฐานจัดทำหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชน และ สังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น และ คุณลักษณะของสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชนสังคมและประเทศชาติ สำหรับ หลักสูตรการศึกษา ระดับอุดมศึกษาเพิ่มเรื่องการพัฒนาวិชาการวิชาชีพขั้นสูง และการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนา องค์ความรู้และสังคม ศึกษา

หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา

ส่วนที่ 1 การบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐ

การบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับชาติ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และ ระดับสถานศึกษา เพื่อเป็นการกระจายอำนาจลงไปสู่ท้องถิ่นและสถานศึกษาให้มากที่สุด

1.1 ระดับชาติ

ให้มีกระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการศึกษาทุกระดับ และทุกประเภท รวมทั้งการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม กำหนดนโยบายแผนและมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรรวมทั้ง การติดต่อตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ ศาสนา และวัฒนธรรม มีองค์กรหลักที่เป็นคณะบุคคลในรูปสภาหรือคณะกรรมการ 4 องค์กร คือ

1. สภาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมแห่งชาติ
2. คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. คณะกรรมการการอุดมศึกษา
4. คณะกรรมการการศาสนาและวัฒนธรรม

มีหน้าที่พิจารณาในความเห็นหรือให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีและมีอำนาจหน้าที่อื่น ตาม กฎหมายกำหนด ให้สำนักงานของทั้ง 4 องค์กร เป็นนิติบุคคล มีคณะกรรมการแต่ละองค์กรประกอบด้วย

- กรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าจำนวนของคณะกรรมการประเภทอื่น รวม รวมกัน มีเลขาธิการของแต่ละสำนักเป็นคณะกรรมการเลขาธิการ

- สภาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแห่งชาติ มีหน้าที่พิจารณาเสนอแนะนโยบาย แผนพัฒนาและ มาตรฐานการศึกษาของชาติ นโยบายและแผนด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม การสนับสนุนทรัพยากร การ ประเมินผลการจัดการศึกษา การดำเนินการด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม รวมทั้งการพิจารณากลับกรอง กฎหมายและกฎกระทรวง

- คณะกรรมการการอุดมศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมแห่งชาติ การสนับสนุน ทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงความเป็น อิสระตาม กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่ง

- คณะกรรมการ การศาสนา และวัฒนธรรม มีหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบายและแผนพัฒนาที่ สอดคล้อง กับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการทางด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม สถานศึกษาของรัฐที่จัด การศึกษาระดับ ปริญญาตรี เป็นนิติบุคคล ดำเนินการจัดการศึกษา และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ สถานศึกษา ตามกฎหมายว่า ด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้นๆ

1.2 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ให้ยึดเขต พื้นที่ การศึกษา โดยคำนึงถึงปริมาณสถานศึกษาและจำนวนประชากรเป็นหลัก รวมทั้งความเหมาะสมด้านอื่นๆ ด้วย ใน แต่ละเขตพื้นที่การศึกษาให้มีคณะกรรมการการศึกษาและสำนักงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เขตพื้นที่ การศึกษาด้วย ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่า ปริญญาตรี ประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา ประสาน และส่งเสริมองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุน การจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถาบัน ประชูปการ และสถาบันสังคมอื่นๆ ที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย รวมทั้ง การกำกับดูแลหน่วยงานด้าน ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมในเขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการเขตพื้นที่ การศึกษาประกอบด้วย ผู้แทน องค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทน สมาคมประกอบวิชาชีพครู และผู้ ประกอบวิชาชีพบริหารการศึกษา ผู้แทนสมาคมผู้ปกครองและครู ผู้นำทาง ศาสนา และผู้ทรงคุณวุฒิด้าน การศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมโดยให้อำนาจการสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่ การศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของกลุ่มของคณะกรรมการ

1.3 ระดับสถานศึกษา

ให้แต่ละสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีคณะกรรมการ สถานศึกษาเพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา และจัดทำสารของหลักสูตรใน ส่วน ที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ คณะกรรมการ สถานศึกษาประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ และให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นคณะกรรมการและ เลขานุการ ของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ให้กระทรวงกระจายอำนาจทางด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงาน บุคคล และ การบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษาขั้นเขตพื้นที่การศึกษาและ สถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษาโดยตรง

ส่วนที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษา ได้ทุกระดับและทุกประเภทตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่นเพื่อเป็นการรองรับสิทธิและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยโดยกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินความพร้อมรวมทั้งประสานและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดการศึกษา ได้

ส่วนที่ 3 การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน

สถานศึกษาเอกชน เป็นนิติบุคคล จัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภท มีคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา เอกชนผู้ รับใบอนุญาต ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทน ศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ บริหารและจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมิน คุณภาพ มาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ รวมทั้งรัฐต้องให้การสนับสนุนด้านวิชาการ และ การเงินอุดหนุน การลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษี รวมทั้งสิทธิประโยชน์อื่นๆ ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ การ กำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาของรัฐของเขตพื้นที่การศึกษา หรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คำนึงถึง ผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของเอกชน โดยให้รับฟังความคิดเห็นของเอกชน และประชาชน ประกอบการ พิจารณาด้วย ส่วนสถานศึกษาของเอกชนระดับปริญญาตรี ให้ดำเนินกิจการโดยอิสระภายใต้การ กำกับดูแลของ สภาสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการ สถาบัน อุดมศึกษาเอกชน

หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายใน ระบบ การประกันคุณภาพภายนอก หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพ ภายใน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารและการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ เปิดเผยต่อ สาธารณชน ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อย 1 ครั้งทุก 5 ปี ด้วยสำนักงาน รับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนา เกณฑ์ วิธีการ ประเมิน และจัดให้มีการประเมินดังกล่าว รวมทั้งเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกไม่ได้มาตรฐาน ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานจัดทำ ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงาน ต้นสังกัด ให้สถานศึกษาปรับปรุงภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการ ให้ สำนักงานรับรองมาตรฐาน รายงานต่อคณะกรรมการต้นสังกัด เพื่อให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

หมวด 7 ครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิต และพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ให้มี คุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยรัฐจัดสรรงบประมาณและกองทุนพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอ มีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการอื่นๆ ให้มี องค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษาเป็นองค์กรอิสระมีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐาน วิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ รวมทั้งกำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและ จรรยาบรรณ วิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่นๆ ทั้งของรัฐและเอกชน ต้องมี ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทั้งนี้ยกเว้นผู้ที่จัดการศึกษาตามอัธยาศัย จัดการศึกษาในศูนย์การเรียนรู้ วิทยากรพิเศษ

และผู้บริหารการศึกษาระดับเหนือเขตพื้นที่การศึกษา ให้ข้าราชการของหน่วยงานทาง การศึกษาในระดับ สถานศึกษา ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นข้าราชการในสังกัดองค์กรกลาง บริหารงาน บุคคลของข้าราชการครู ตามหลักการกระจายอำนาจ การบริหารงานบุคคลสู่เขตพื้นที่การศึกษาและ สถานศึกษาการผลิตและพัฒนา คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนามาตรฐานและจรรยาบรรณของ วิชาชีพและการบริหารงาน บุคคลของข้าราชการและพนักงานของรัฐในสถานศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นนิติ บุคคล ให้เป็นไปตามกฎหมาย เฉพาะของสถานศึกษานั้น ๆ

หมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

ให้มีการระดมทรัพยากร และการลงทุนด้านงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นๆ และต่างประเทศมาใช้ในการจัดการศึกษา โดยให้รัฐและองค์กร ปกครองส่วน ท้องถิ่นใช้มาตรการภาษีส่งเสริมและ ให้แรงจูงใจ รวมทั้งใช้มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษี ตามความ เหมาะสม

สถานศึกษาของรัฐ เป็นนิติบุคคล มีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาผลประโยชน์ จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุและเป็นทรัพย์สินอื่น รวมทั้งหารายได้จากบริการของ สถานศึกษาที่ไม่ขัดกับภารกิจหลักก่อสังหาริมทรัพย์ที่สถานศึกษาของรัฐได้มา ทั้งจากผู้อุทิศให้ หรือซื้อ หรือ แลกเปลี่ยนจากรายได้ของสถานศึกษา ให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถานศึกษาบรรดารายได้และผลประโยชน์ต่างๆ ของ สถานศึกษาของรัฐดังกล่าว ไม่เป็นรายได้ที่ต้องส่งกระทรวงการคลัง

ให้สถานศึกษาของรัฐที่ไม่เป็นนิติบุคคล สามารถนำรายได้และผลประโยชน์ต่าง ๆ มาจัดสรรเป็น ค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของสถาบันนั้น ๆ ได้ตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

ให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้การกับการศึกษา โดยจัดสรรให้ผู้เรียนและสถานศึกษาทั้งของลัด และ เอกชนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ในรูปแบบเงินอุดหนุนทั่วไปเป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคลกองทุนประเภทต่างๆ และ กองทุนการศึกษา รวมทั้งให้มีระบบการตรวจสอบติดตามและประเมินผลประสิทธิภาพ และประสิทธิผล การ ใช้จ่าย งบประมาณการจัดการศึกษาด้วย

หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

รัฐจัดสรรคลื่นความถี่สื่อบroadcast และโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุ โทรทัศน์ วิทยุ โทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปแบบอื่น เพื่อประโยชน์สำหรับการศึกษา การทะนุบำรุง ศาสนา ศิลปะ และ วัฒนธรรม ตามความจำเป็นรัฐส่งเสริมสนับสนุนในการวิจัย และพัฒนาการผลิต และการพัฒนาแบบเรียนตำราสื่อ สิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาอื่น โดยจัดให้มีเงินสนับสนุน และเปิดให้มีการแข่งขันโดย เสรีอย่างเป็นธรรม รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษา

ให้มีการพัฒนาบุคลากรทางด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาขีด ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำได้อันจะนำไปสู่การแสวงหาความรู้ได้ด้วย ตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ให้มีการระดมทุนเพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจากเงินอุดหนุนของรัฐค่าสัมปทาน และผลกำไรที่ได้จากการดำเนินกิจการด้านสื่อสารมวลชนเทคโนโลยีสารสนเทศและการโทรคมนาคมจากทุก ฝ่าย ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐภาคเอกชนและองค์กรประชาชนรวมทั้งให้มีการลดหย่อนอัตราค่าบริการเป็นพิเศษใน การใช้ เทคโนโลยี

ให้มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบายแผนทรงเสริมและประสานการวิจัยการพัฒนา และการใช้รวมทั้งการประเมินคุณภาพและประเมินประสิทธิภาพของการผลิตและการใช้เทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา

บทเฉพาะการ

1 นับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

- ให้กฎหมายข้อบังคับคำสั่งเกี่ยวกับการศึกษาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมเดิมที่ใช้อยู่ยังคงใช้ บังคับ ได้ต่อไปจนกว่าจะมีการปรับปรุงแก้ไขตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งต้องไม่เกิน 5 ปี

- ให้กระทรวงทบวงกรมหน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษาที่มีอยู่ยังคงมีฐานะและอำนาจ หน้าที่ เช่นเดิมจนกว่าจะจัดระบบการบริหาร และการจัดการศึกษาใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งต้องไม่เกิน 3 ปี

- ให้ดำเนินการออกกฎกระทรวงเพื่อแบ่งระดับและประเภทการศึกษาของการศึกษาขั้น พื้นฐาน รวมทั้งการแบ่งระดับและการ เทียบระดับการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัยให้แล้วเสร็จ ภายใน 1 ปี

2 ในวาระเริ่มแรกมิให้นำ

- บทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปีและการศึกษาภาคบังคับ 9 ปีมาใช้ บังคับ จนกว่าจะมีการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งต้องไม่เกิน 5 ปีนับจากวันที่รัฐธรรมนูญใช้ บังคับและ ภายใน 6 ปีให้กระทรวงจัดให้สถานศึกษาทุกแห่งมีการประเมินผลภายนอกครั้งแรก

- นำบทบัญญัติในหมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษาและหมวด 7 ครูคณาจารย์และ บุคลากรทางการศึกษามาใช้บังคับจนกว่าจะมีการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกิน 3 ปี

- ทั้งนี้ ขณะการจัดตั้งกระทรวงยังไม่แล้วเสร็จให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการ ทบวงมหาวิทยาลัยรักษากฎการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้และให้ออก กฎระเบียบและประกาศเพื่อ ปฏิรูปตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตนรวมทั้งให้ กระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัยและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติทำหน้าที่กระทรวง การศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรมในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี

3 ให้จัดตั้งสำนักงานปฏิรูปการศึกษาเป็นองค์การมหาชนเฉพาะกิจทำหน้าที่

- เสนอการจัดตั้งโครงสร้าง องค์กร การแบ่งส่วนงาน ตามสาระบัญญัติในหมวดที่ว่าด้วยการ บริหาร และการจัดการศึกษา การจัดระบบครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา การจัดระบบทรัพยากร และการ ลงทุนเพื่อการศึกษา

- เสนอร่างกฎหมายและปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่ง ในส่วนที่ เกี่ยวข้อง กับการจัดโครงสร้างและระบบต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ ตาม อำนาจหน้าที่อื่น ที่กำหนดในกฎหมายองค์การมหาชน

4 คณะกรรมการบริหารสำนักงานปฏิรูปการศึกษา มี 9 คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา การบริหารรัฐกิจ การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงิน และการคลัง กฎหมายมหาชน และกฎหมายการศึกษา ทั้งนี้ ต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีใช้ข้าราชการหรือผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของ รัฐ ไม่น้อยกว่า 3 คน ให้เลขาธิการสำนักงานปฏิรูปการศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการและเลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งวาระเดียวเป็นเวลา 3 ปี

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการการสรรหา จำนวน 15 คน ทำหน้าที่เสนอชื่อบุคคลที่สมควรเป็นคณะกรรมการบริหารสำนักงานปฏิรูปการศึกษา จำนวน 18 คน เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการบริหารสำนักงานปฏิรูป จำนวน 9 คน

วินัยข้าราชการครู

วินัย คือ กฎหมาย กฎข้อบังคับ ระเบียบ และแบบธรรมเนียมที่กำหนดให้ปฏิบัติตามหรืองดเว้นการปฏิบัติ

ข้าราชการต้องรักษาวินัยโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย จะต้องได้รับโทษมาตรา 65

ผู้บังคับบัญชา มีหน้าที่ส่งเสริมและดูแลระมัดระวังให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามวินัย ถ้ารู้ว่าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาคนใดกระทำความผิดวินัยจะต้องดำเนินการทางวินัยทันที

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ ผู้นั้นกระทำความผิดวินัยมาตรา 82 วินัยข้าราชการครู มีดังนี้

1. ต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ มาตรา 66
2. ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรมมาตราที่ 67
3. ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมหาผลประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น มาตรา 67 วรรค 2
4. ต้องไม่ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ มาตรา 67 วรรค 3
5. ต้องสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล และต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ ตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการและมติคณะรัฐมนตรี ให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ ด้วยความอุตสาหะเอา ใจใส่และระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ มาตราที่ 68
6. ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ หรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติ ตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการหรือมติคณะรัฐมนตรี อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ อย่างร้ายแรง มาตรา 68 วรรค 2
7. ต้องสนใจและรับทราบเหตุการณ์เคลื่อนไหวอันอาจเป็นภัยอันตรายต่อประเทศชาติ และป้องกันภัยอันตราย ซึ่งจะบังเกิดแก่ประเทศชาติจนเต็มความสามารถ มาตราที่ 69
8. ต้องรักษาความลับทางราชการ มาตรา 70 การเปิดเผยความลับของราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง มาตรา 70 วรรค 2
9. ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ มาตรา 71 การขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่าง ร้ายแรง มาตรา 71 วรรค 2
10. ต้องปฏิบัติราชการโดยมิให้เป็นการกระทำซ้ำผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นเป็นผู้สั่งให้กระทำ หรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว มาตรา 72
11. ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความ ซึ่งควรต้องบอกถือว่า เป็นการรายงานเท็จด้วย มาตรา 73 การรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชาอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการ อย่างไรแรง มาตรา 73 วรรค 2
12. ต้องถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมทางราชการ มาตรา 74

13. ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ทางราชการไม่ได้ มาตรา 75 การละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างไรแรง การละทิ้ง หน้าที่ราชการติดกันคราวเดียว เป็นเวลาเกิน 15 วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือมีพฤติกรรมอันแสดงถึง ความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบทางราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง มาตรา 75 วรรค 2

14. ต้องสุภาพเรียบร้อยและรักษาความสามัคคีระหว่างข้าราชการและช่วยเหลือซึ่งกันและ กัน ในหน้าที่ราชการ มาตรา 76

15. ต้องสุภาพเรียบร้อย ต้อนรับให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้ความสงเคราะห์ แก่ ประชาชนผู้มาติดต่อในหน้าที่ราชการ อันเกี่ยวกับหน้าที่ของตนโดยไม่ชักช้า มาตรา 77 การหมิ่นเหยียด หยามกดขี่หรือข่มเหงราษฎร เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง มาตรา 77 วรรค 2

16. ต้องไม่กระทำความหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์ อันอาจทำให้เสียหายความ เที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน มาตรา 78

17. ต้องไม่เป็นการกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงาน คล้ายคลึงกันในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท มาตรา 79

18. ต้องไม่เป็นการกรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง มาตรา 80

19. ต้องไม่กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤตชั่ว มาตรา 81

20. การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษหนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึง ที่สุด ให้จำคุกหรือให้โทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือ ความผิด ลหุโทษ หรือการกระทำความหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤตชั่วอย่างร้ายแรงเป็น ความผิดวินัย อย่างไม่แรง มาตรา 81 วรรค 2

โทษผิดวินัยมี 5 สถานคือ

1. ภาคทัณฑ์
2. ตัดเงินเดือน
3. ลดค่าเงินเดือน
4. ปลดออก
5. ไล่ออก

การพิจารณาลงโทษทางวินัย

1. ความผิดไม่ร้ายแรงมีโทษ

- ภาคทัณฑ์
- ตัดเงินเดือน
- ลดเงินเดือน

วิธีพิจารณา กฎหมายไม่บังคับให้ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้บังคับบัญชาลงโทษได้เอง เพียงให้ผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจง แก่ข้อหาที่ลงโทษได้

2. ความผิดร้ายแรง

- กดออก

- ไล่ออก

วิธีพิจารณา ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนเสนอ อ.ก.ค. กรมพิจารณา มีมติ ให้ลงโทษเสียก่อนผู้บังคับบัญชาจึงสั่งลงโทษได้ ข้อยกเว้นที่ไม่ต้องสอบสวนให้ถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ ต่อผู้บังคับบัญชาจึงสั่งลงโทษหรือต่อคณะกรรมการการสอบสวน

กรณีความผิดที่ขัดแย้ง ตามกฎ กพ .ฉบับที่ 7 ความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งมีความผิดวินัยอย่างร้ายแรงอยู่ 2 กรณีเรียกว่าความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งคือ

1. ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเกิน 15 วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือโดยมีพฤติการณ์ ที่แสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

2. กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งต่างกับความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีอื่นๆ อยู่ ประการหนึ่ง คือ ความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีอื่น ก่อนจะลงโทษให้ออกผล ออกหรือไล่ออกต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนก่อน แต่ความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งผู้มีอำนาจจะลงโทษให้ออกกฏออกหรือไล่ออกโดยไม่สอบสวนก็ได้

ข้อควรทราบในการดำเนินการทางวินัย

1. ความผิดทางวินัยไม่มีอายุความ เช่น โกงค่าเช่าบ้าน ตั้งแต่ พ.ศ. 2500 ตรวจพบเมื่อปี พ.ศ. 2530 ถ้าผู้นั้นยังเป็นข้าราชการอยู่ก็สามารถดำเนินการทางวินัยได้

2. ความผิดทางวินัยยอมความกันไม่ได้ เช่น ครู 2 คนชกกันต่อหน้านักเรียน แม้ต่างฝ่ายต่าง ไม่เอาเรื่องกัน ก็ไม่พ้นความรับผิดทางวินัย

3. ความผิดทางวินัยไม่อาจชดใช้ด้วยเงิน เช่น ยักยอกเงินราชการไปแล้ว นำมาคืนครบถ้วนก็ ไม่อาจลบล้างความผิดทางวินัยได้

4. ความผิดทางวินัยไม่ร้ายแรง หัวหน้าสถานศึกษาลงโทษโดยไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้ เช่น ครูไม่เข้าสอนสอบถามแล้วปรากฏว่าแอบไปนอนหลับที่บ้านพักครู กรณีเช่นนี้ หัวหน้าสถานศึกษา ลงโทษครูผู้นั้นได้เลย โดยไม่ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวน

5. ข้าราชการครูที่อยู่ในระหว่างถูกสอบสวนทางวินัย มีสิทธิลาออกจากราชการ ผู้บังคับบัญชาจะอ้างการสอบสวนมายับยั้งการลาออกไม่ได้ แต่การสอบสวนไม่ยุติต้องดำเนินการต่อไป

การพิจารณาคดี

หลักฐานการพิจารณาคดี

1. นำพฤติกรรมของผู้ถูกกล่าวหาที่ปรากฏในเอกสารสืบสวนสอบสวนมาพิจารณาว่าเป็นพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติว่าด้วยวินัยหรือไม่

2. ถ้าพฤติกรรมของผู้ถูกกล่าวหาฝ่าฝืนบทบัญญัติว่าด้วย มาตราใดฐานใดก็ถือว่าผู้ถูก กล่าวหา ลักษณะทำผิดวินัยมาตรานั้นฐานนั้น

3. ถ้าพฤติกรรมของผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ฝ่าฝืนบทบัญญัติว่าด้วยวินัยก็ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำผิดวินัย

การกำหนดโทษ

วิธีในการกำหนดโทษ

1. ความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจะลงโทษต่ำกว่าให้ออกจากราชการไม่ได้
2. ความผิดวินัยไม่ร้ายแรงระดับโทษไม่เกินลดขั้นเงินเดือน
3. ความผิดเล็กน้อยลงโทษภาคทัณฑ์
4. ความผิดเล็กน้อยและเป็นความผิดครั้งแรก ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่ามีเหตุอันควรลงโทษจะงดโทษหรือว่ากล่าวตักเตือนหรือให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือไว้ก่อนก็ได้

การสั่งลงโทษ

วิธีการสั่งลงโทษ

1. ต้องออกเป็นคำสั่ง
2. ในคำสั่งให้แสดงว่าผู้ถูกลงโทษกระทำความผิดกรณีใดตามมาตราใด

อำนาจการสั่งลงโทษของหัวหน้าสถานศึกษา

1. ผู้อำนวยการโรงเรียนและอาจารย์ใหญ่ลงโทษข้าราชการครูในบังคับบัญชาดังนี้
  - 1.1 ภาคทัณฑ์
  - 1.2 ตัดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกิน 10% เป็นเวลาไม่เกิน 2 เดือน
2. ผู้ใหญ่ลงโทษข้าราชการครูในบังคับบัญชาได้ดังนี้
  - 2.1 ภาคทัณฑ์
  - 2.2 ตัดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกิน 10% เป็นเวลาไม่เกิน 1 เดือน

การสืบสวน

การสืบสวนควรกระทำเมื่อ

1. มีความเสียหายเกิดขึ้นแต่ไม่ทราบว่าเป็นผู้กระทำความผิดใคร เช่น ข้อสอบรั่วแต่ไม่ทราบว่าเกิดจากการกระทำของผู้ใด
2. ผู้ได้บังคับบัญชาถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย แต่ยังไม่ทราบว่าข้อกล่าวหาจริงหรือไม่ มีมูล หมายถึง มีเหตุผลน่าเชื่อ เช่น ผู้ปกครองนักเรียนมาฟ้องว่า ครูเกษตรเก็บเงินนักเรียนอ้างว่าจะไปซื้อ ต้นไม้มาใช้ในการเรียนการสอน แต่ไม่ได้ซื้อเงินก็ไม่คืนเรื่องที่ผู้ปกครองมาฟ้องนี้ จะจริงหรือไม่ น่าเชื่อถือ หรือไม่ ยังไม่ทราบต้องสืบสวนดูก่อน
3. ผู้ได้บังคับบัญชาหยุดงานติดต่อกันเกิน 15 วัน (การสืบสวนกรณีนี้ เป็นการสอบสวนตามกฎหมาย ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2528) เพื่อต้องการทราบว่าที่หยุดไปมีเหตุผลอันสมควรหรือไม่)
  - ผู้มีหน้าที่สอบสวน ได้แก่
    1. หัวหน้าสถานศึกษา
    2. ผู้ที่หัวหน้าสถานศึกษามอบหมาย
    3. หัวหน้าสถานศึกษาสืบสวนร่วมกับผู้ที่มีหัวหน้าสถานศึกษามอบหมาย การสอบสวนทำได้หลายวิธี เช่น สอบถาม ตรวจสอบ ให้ชี้แจง

การสอบสวน

การสอบสวนทางวินัยมี 2 ประเภทได้แก่

1. สอบสวนทางวินัยไม่ร้ายแรงการสอบสวนประเภทนี้หัวหน้าสถานศึกษามีอำนาจ แต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวน

2. การสอบสวนทางวินัยร้ายแรงหัวหน้าสถานศึกษาไม่มีอำนาจแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนผู้ มีอำนาจ ได้แก่

2.1 ในระดับจังหวัดคือผู้ว่าราชการจังหวัด

2.2 ในระดับกลุ่มคืออธิบดีกรมสามัญศึกษา

การสอบสวนจะกระทำได้เมื่อ

1. ผู้ได้บังคับบัญชาถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยและ

2. ข้อกล่าวหานั้นมีมูล

2.1 ถ้าข้อกล่าวหา นั้นเป็นข้อกล่าวหาวิธีกลอนทำผิดไม่ร้ายแรงจะแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยไม่ร้ายแรง

2.2 ถ้าข้อกล่าวหา นั้นเป็นข้อกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจะต้อง ตั้ง กรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง

กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรี ที่ข้าราชการครูควรทราบ

1. ข้าราชการผู้มีหน้าที่ปฏิบัติราชการอย่างใดอย่างหนึ่ง จะอ้างว่าไม่รู้กฎหมายหรือระเบียบแบบแผน ข้อบังคับอันตนจำต้องปฏิบัติและอยู่ในหน้าที่ของตนมิได้ (มติคณะรัฐมนตรีแจ้งตามหนังสือกรมสารบรรณ คณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารที่ น.ว. 89/2497 ลงวันที่ 1 เมษายน 2497)
2. ข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาจะต้องมาถึงสถานศึกษาก่อนเวลาทำงานปกติอย่างน้อย 15 นาที และกลับหลังเวลาทำงานปกติไม่น้อยกว่า 15 นาที ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเวลาทำงานและวันหยุดราชการของสถานศึกษา พ.ศ. 2502 ข้อ 8
3. ข้าราชการซึ่งปฏิบัติราชการอยู่ในโรงเรียนถ้าลา 1 ปี เกินกว่า 12 ครั้ง ถือว่าลาบ่อยครั้งไม่มีสิทธิ ได้รับ เลื่อนเงินเดือนในปีนั้น ในกรณีข้าราชการลา 1 ปี เกิน 12 ครั้ง แต่ลาไม่เกิน 30 วัน และมีผลการ ปฏิบัติงานดี กรมอาภรณ์พิจารณาผ่อนผันให้เลื่อนขึ้นเงินเดือนได้ข้าราชการ ซึ่งปฏิบัติราชการอยู่ในโรงเรียนถ้ามา ทำงานสาย 1 ปี เกิน 15 ครั้ง ถือว่ามาทำงานสายอยู่เนืองๆ ไม่มีสิทธิได้เลื่อนขึ้นเงินเดือนในปีนั้น หนังสือ กระทรวงศึกษาธิการ สร 0204/31100 ลงวันที่ 11 พฤศจิกายน 2525
4. วันปิดภาคเรียนถือว่าเป็นวันพักผ่อนของนักเรียน ซึ่งสถานศึกษาอาจอนุญาตให้ครูหยุดพักผ่อนได้ แต่ ถ้ามีราชการจำเป็น ครูต้องมาปฏิบัติราชการตามคำสั่งของทางราชการ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย การ กำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการของสถานศึกษา พ.ศ. 2520 ข้อ 9
5. ข้าราชการที่หนี หรือขาดราชการในวันใดไม่มีสิทธิได้รับเงินสำหรับวันที่ขาดหรือหนีราชการนั้น มาตรา 15 แห่งพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือนเงินปี บำเหน็จบำนาญ และเงินอื่นๆ ในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. 2522
6. ถ้าปรากฏว่าเวรทิ้งหน้าที่ให้ถือว่าเป็นผิดอย่างร้ายแรง และให้พิจารณาลงโทษอย่างน้อยให้ออกจาก ราชการ มติคณะรัฐมนตรีแจ้งตามหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี นว 101/2495 ลงวันที่ 18 เมษายน 2495
7. ข้าราชการเสพสุราเมามายจนไม่สามารถครองสติได้ ซึ่งอาจทำให้เสียเกียรติศักดิ์ ของตำแหน่งหน้าที่ ราชการจะต้องถูกลงโทษ ตามความแล้วแต่กรณีข้าราชการผู้ใดเสพสุราในขณะที่ปฏิบัติราชการเมาสุรา หรือเสีย ราชการ หรือเมาสุราในที่ประชุมจนเกิดเรื่องเสียหาย หรือเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ อาจถูก ลงโทษสถานหนักถึงให้ออก ปลดออก และไล่ออกจากราชการข้าราชการ ครูเล่นการพนันอาจได้รับโทษสถาน หนักถึงให้ออก และไล่ออกจากราชการ
8. การที่ข้าราชการไปร่วมเล่นแชร์ ย่อมก่อให้เกิดหนี้สินขึ้นได้ เพราะได้ใช้เงินเดือนไปเล่นและเมื่อ ประมูลดอกเบี้ยสูงเพื่อให้ได้รับเงินไปใช้สอยแล้ว แต่ในเดือนต่อไปก็ย่อมจะขาดแคลนเงินสำหรับใช้สอยอัน ก่อให้เกิดคอร์รัปชันได้ง่าย จึงห้ามข้าราชการเล่นแชร์ มติคณะรัฐมนตรีแจ้งตามหนังสือกรมสารบัญ คณะรัฐมนตรี ฝ่ายบริหารที่ นว 12/2498 ลงวันที่ 14 มกราคม 2498
9. ข้าราชการเป็นเจ้ามือเดินขาย หรือเล่นสลากกินรวบ ต้องถูกลงโทษอย่างน้อยให้ออกจากราชการ มติ คณะรัฐมนตรีแจ้งตามหนังสือกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารที่ นว 280/2498 ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2498

10. ห้ามข้าราชการสมรส หรืออยู่กินอย่างสามีภรรยากับผู้อพยพ หรือผู้ลี้ภัย ซึ่งเข้าเมืองโดยมิชอบ ด้วยกฎหมาย ผู้ใดฝ่าฝืนถือว่าเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง มติคณะรัฐมนตรีแจ้งตามหนังสือสำนัก เลขาธิการ คณะรัฐมนตรี สร. 02 02/ ว 31 ลงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2524

11. ผู้ใดลาป่วยต่อเนื่องกันตั้งแต่ 10 วันขึ้นไป ให้ผู้บังคับบัญชา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายไปสอบสวน ให้ ได้ความจริงว่าป่วยจริงหรือไม่ อย่างไร การลากิจควรอนุญาตเฉพาะกรณีจำเป็นจริงๆ ไม่ใช่ลากิจ เพื่อไป รับจ้าง หารายได้พิเศษอย่างอื่น ผู้บังคับบัญชาคนใดรู้เห็นเป็นใจอนุญาตให้ข้าราชการลากิจ ให้ถือว่าเป็น ความผิดทาง วินัยด้วย คำสั่งนายกรัฐมนตรีแจ้งตามหนังสือกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารที่ นว. 128/2497 ลงวันที่ 20 สิงหาคม 2497

12. ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือละทิ้งหน้าที่ราชการไปเลยเกิน 15 วัน โดยไม่มีเหตุอัน สมควร เป็นความผิดร้ายแรง ซึ่งควรไล่ออกจากราชการ จะปราณิลดหย่อนผ่อนโทษลงได้ก็เพียงปลดออกจาก ราชการ การนำเงินที่ทุจริตยกออกไปแล้วมาคืนก็ดี การที่เป็นผู้ไม่กระทำความผิดมาก่อนก็ดี หรือมีเหตุอันควร ปราณิอื่นใด ไม่เป็นเหตุเพียงพอที่จะลดหย่อนผ่อนโทษลงเป็นให้ออกจากราชการได้ มติคณะรัฐมนตรีแจ้งตาม หนังสือ เลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ นว. 125/2503 ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2503

13. ข้าราชการที่ได้รับอนุญาตให้ลาไปศึกษาวิชาต่างประเทศ เมื่อครบกำหนดวันลาแล้วไม่ยอม เดินทาง กลับมาปฏิบัติราชการเป็นเวลานาน ถ้าปรากฏว่ามีเจตนาละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันควร ให้นำมติ คณะรัฐมนตรีตามหนังสือที่ นว. 125/2503 ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2503 มาประกอบการพิจารณาในการ สั่งลงโทษ ทางวินัย มติคณะรัฐมนตรีแจ้งตามหนังสือสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี สร. 0401/วอ 50 ลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2510

14. บัตรสนเทห์ไม่รับพิจารณา เว้นแต่รายที่ระบุหลักฐานกรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้ง ตลอดจนชี้ พยาน บุคคลแน่นอน มติคณะรัฐมนตรีแจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี นว. 148/2502 ลงวันที่ 18 พฤศจิกายน 2502

15. กระทรวงศึกษาธิการไม่มีความประสงค์ที่จะให้ครูลงโทษนักเรียนรุนแรง หรือแบบวิธการ เช่น ตบ หน้า เขกศีรษะ ทูปหลัง ตบกกหู หรือใช้แปรงลบกระดานทูป ตี ขว้างปา หรือ ให้เขกโต๊ะ จนมีเลือดออก เป็นต้น ครูคนใดฝ่าฝืนถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หนังสือกระทรวงศึกษาธิการ สท. 7754/256 ลง วันที่ 16 เมษายน 2506

16. กระทรวงศึกษาธิการไม่อนุญาตให้ครูสตรีเข้าประกวดนางงาม ตลอดจนการประกวด หรือการ แสดง เครื่องแต่งกายสตรี ไม่ว่าการประกวดนั้นจะเรียกชื่ออย่างไร และผู้ใดเป็นผู้จัด หากฝ่าฝืนอาจได้รับการ พิจารณา ลงโทษถึงให้ออกจากราชการ หนังสือกระทรวงศึกษาธิการที่ ศร 1422/2504 ลงวันที่ 26 กรกฎาคม 2504

17. การประพฤติดีประเวณีต่อบุคคลอื่น หรือคู่สมรสของผู้อื่น เป็นความประพฤติไม่เหมาะสมและ เข้าลักษณะเป็นความประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

18. กระทรวงศึกษาธิการรังเกียจ และจำต้องห้ามความประพฤติผิดประเวณีในระหว่างข้าราชการชาย หญิงในกระทรวงศึกษาธิการ หรือครูกับนักเรียน เว้นไว้แต่ผู้เป็นโสด ต่างตั้งใจเลี้ยงดูกันฐานสามีภรรยาและสู่ ขอ สมรสกันตามประเพณี ถ้าเกิดความรังเกียจขึ้นในส่วนความประพฤติของเขาต่อนักเรียนหญิงครูสตรีต่อ

นักเรียนชาย เขาจะมีความผิดและเป็นครูไม่ได้ ต้องออกจากหน้าที่ครูทันที ข้อบังคับของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องครูชายกับนักเรียนหญิง

19. ถ้าปรากฏว่าการร้องเรียนไม่มีมูลความจริง หรือเป็นการกลั่นแกล้งกัน ผู้ร้องเรียนจะต้องได้รับการพิจารณาลงโทษ หากปรากฏว่าครูอาจารย์มีส่วนช่วยวางแผน ยั่วยุ ชี้หรือสนับสนุน หรือดำเนินการในลักษณะ วิธีใดก็ตาม ที่จะทำให้เกิดความไม่สงบในโรงเรียน ให้ถือว่ามีความผิดทางวินัยสถานหนัก มาตราการป้องกัน และแก้ไขการก่อความไม่สงบในสถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาตามหนังสือที่ ศธ 0807/13117 ลงวันที่ 20 พฤษภาคม 2525

20. เรียกและรับเงินจากผู้สมัครสอบโดยอ้างว่าจะช่วยเหลือ ให้สอบได้เป็นความผิดฐานประพฤติชั่วร้ายแรง ให้ลงโทษระดับเดียวกับความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ มติ ก.พ. แจ้งตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร. 1006/ว.15 ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2516

21. ข้าราชการยื่นใบลาออกจากราชการ แล้วหยุดราชการไปเลย โดยทั้งที่ผู้บังคับบัญชายังไม่ได้อนุมัติ ถ้าสืบสวนได้ความว่าเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผล อันสมควรถือเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ตามกฎ ก.พ.มติ ก.พ. แจ้งตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ ศธ 6140/2498 ลงวันที่ 30 มีนาคม 2498

22. ผู้ใดมาทำงานสายกว่ากำหนดเวลาเป็นนิจ อันเป็นการแสดงว่าได้ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยเต็มที่ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาลงโทษทางวินัย มติคณะรัฐมนตรีแจ้งตามหนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ นว 108/2502 ลงวันที่ 18 กันยายน 2502

23. ข้าราชการเลิกงานออกจากสถานที่ราชการก่อนกำหนดเวลา เป็นการไม่ร่วมมือและปฏิบัติตาม คำสั่งของรัฐบาลให้พิจารณาลงโทษสถานหนักมติคณะรัฐมนตรีแจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ นว 108/2502 ลงวันที่ 18 กันยายน 2502

24. ข้าราชการที่สังกัดส่วนกลาง แต่ปฏิบัติราชการในส่วนภูมิภาค และอธิบดีเจ้าสังกัดเดิมมอบอำนาจ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปกครองบังคับบัญชาแทน เมื่อมีความจำเป็นจะต้องออกนอกเขตจังหวัดที่ตนอยู่ จะต้อง ขออนุญาตต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

จรรยาบรรณครู

จรรยาบรรณ หมายถึง จากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หมายถึงคำที่เป็นข้อประพฤติ ปฏิบัติ ศิลธรรม กฎศีลธรรม จากการสมมนาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2522 ได้สรุปนิยามไว้ว่า **จริยธรรม** คือ แนวทางประพฤติปฏิบัติตน เพื่อการบรรลุถึงสภาพชีวิตอันทรงคุณค่า พึงประสงค์ หรือ **จรรยาบรรณ** คือ ประมวลพฤติกรรมที่กำหนดลักษณะมาตรฐาน การกระทำของครูอันจะทำให้วิชาชีพครูก้าวหน้าอย่างถาวร โดยที่ครูจะต้องดำเนินการเรียนการสอนโดยการยึดจรรยาบรรณต่อวิชาชีพต่อผู้เรียนและต่อตนเองในการทำหน้าที่ของครูให้สมบูรณ์

จรรยาบรรณวิชาชีพครู จรรยาบรรณในวิชาชีพ หมายถึง ประมวลตามมาตรฐานความประพฤติที่ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องประพฤติปฏิบัติเป็นแนวทางในให้ผู้ประกอบวิชาชีพ ปฏิบัติอย่างถูกต้องเพื่อผดุงเกียรติและสถานะของวิชาชีพนั้น ก็ได้ผู้กระทำผิดจรรยาบรรณจะต้องได้รับโทษโดยว่ากล่าวตักเตือนถูกพักงานหรือ ถูกยกเลิกใบประกอบวิชาชีพได้

จรรยาบรรณในวิชาชีพจะเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะจำแนกอาชีพว่าเป็นอาชีพหรือไม่อาชีพที่เป็น วิชาชีพนั้นกำหนดให้มีองค์กรรองรับ และมีการกำหนดมาตรฐานของความประพฤติของผู้อยู่ในวงการวิชาชีพ ซึ่งเรียกว่า จรรยาบรรณ ส่วนลักษณะวิชาชีพ ที่สำคัญคือเป็นอาชีพที่มีศาสตร์ชั้นสูงรองรับ มีการศึกษาค้นคว้า วิจัย และพัฒนาวิชาชีพมีการจัดการสอนศาสตร์ดังกล่าวในระดับอุดมศึกษา ทั้งการสอนด้วยทฤษฎีและการ ปฏิบัติ จนผู้เรียนเกิดความชำนาญและมีประสบการณ์ในศาสตร์นั้น นอกจากนี้จะต้องมีองค์กรหรือสมาคม วิชาชีพ ตลอดจนมีจรรยาบรรณในวิชาชีพเพื่อให้สมาชิกในวิชาชีพดำเนินชีวิตตามหลักมาตรฐานดังกล่าว หลักที่กำหนดให้จรรยาบรรณวิชาชีพทั่วไป คือแนวความประพฤติปฏิบัติที่มีต่อวิชาชีพต่อผู้เรียนต่อตนเองและ ต่อสังคมดังนี้

1. ศรัทธาต่อวิชาชีพ ผู้ที่อยู่ในวงการวิชาชีพครูต้องมีความรักและศรัทธาต่อวิชาชีพครู เห็นว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่มีคุณค่า มีประโยชน์ต่อประเทศชาติ และฐานะที่เป็นอาชีพที่สร้างคนให้มีความรู้ความสามารถและเป็นคนที่ดีพึงประสงค์ของสังคมผู้อยู่ในวิชาชีพจะต้องมั่นใจในการประกอบวิชาชีพนั้นด้วยความรักและชื่นชมในความสำเร็จของวิชาชีพ

2. อารังและปกป้องวิชาชีพ สมาชิกของสังคมวิชาชีพจะต้องมีจิตสำนึกในการอารัง ปกป้อง และรักษาเกียรติภูมิของวิชา ไม่ให้ใครมาดูหมิ่นดูแคลน หรือเหยียบย่ำ ทำให้สถานะของวิชาชีพตกต่ำหรือมัวหมอง การอารังปกป้องต้องกระทำทันทีเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงปรารถนา หรือต้องมีการแก้ไขข่าวหรือประวัติ หากมี ข่าวคราวอันก่อให้เกิดความเสียหายต่อวิชาชีพ

3. พัฒนาองค์ความรู้ในวิชาชีพ หน้าที่ของสมาชิกในวงการวิชาชีพ คือการที่ต้องรับผิดชอบใน การศึกษาค้นคว้า วิจัย สร้างความรู้ และเผยแพร่ความรู้เพื่อทำให้วิชาการในศาสตร์สาขาวิชาชีพครู ก้าวหน้า ทันสังคม ทันเหตุการณ์ ก่อประโยชน์ต่อประชาชนในสังคม ทำให้คนเก่งและฉลาดขึ้นโดยวิธีการเรียนการสอน ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรักเรียน ใฝ่เรียน ช่างคิด มีวิจารณ์ญาณ มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์มากขึ้น

4. สร้างองค์กรวิชาชีพให้แข็งแกร่ง สมาชิกในองค์กรวิชาชีพต้องถือเป็นหน้าที่ที่ต้องสร้างองค์กรวิชาชีพให้มั่นคงดำรงอยู่ได้ด้วยการเป็นสื่อกลาง ระหว่างสมาชิกและเป็นเวทีให้คนในวงการได้แสดงฝีมือและความสามารถทางการสร้างรูปแบบใหม่ของการเรียนการสอน ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานทางด้านการสร้างแบบเรียนใหม่ๆ การเสนอแนวความคิดในเรื่องของการพัฒนาคน การเรียนการสอน และการประเมินผล

5. ร่วมมือในกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพ สมาชิกในสังคมวิชาชีพต้องร่วมมือกันในการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดการเคลื่อนไหวในเรื่องของความคิด หรือการจัดประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนแนวความคิด เพื่อกระตุ้น ให้การเปลี่ยนแปลงกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร หากไม่ได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกแล้ว ทำให้องค์กรวิชาชีพ ขาดความสำคัญลงและไม่สามารถดำเนินการกิจขององค์กรวิชาชีพต่อไปได้ บทบาทของการดำรงมาตรฐาน และการส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการก็ย่อมจะลดลงด้วยถ้าไม่มีปริมาณสมาชิกที่สนับสนุนเพียงพอ

จรรยาบรรณต่อผู้เรียน ครูจะต้องมีความประพฤติปฏิบัติต่อผู้เรียน 9 ประการคือ

1. ตั้งใจถ่ายทอดวิชาการ บทบาทของครูต้องพยายามที่จะทำให้ศิษย์เรียนด้วยความสุข เรียนด้วยความเข้าใจ และเกิดความมานะพยายามที่จะรู้ในศาสตร์นั้น ครูจะต้องตั้งใจอย่างเต็มที่ที่จะศึกษาวิชาการทั้ง ทางศาสตร์ที่จะสอนศาสตร์ที่จะถ่ายทอด หรือวิธีการสอนครูต้องพยายามที่จะหาวิธีการใหม่ๆ มาทดลองสอน

2. รักและเข้าใจ ผิดครู ต้องพยายามศึกษาธรรมชาติของวัยรุ่นว่ามีปัญหาที่มีความไวต่อความรู้สึกและอารมณ์ไม่มั่นคง ครูจึงควรให้อภัยเข้าใจและหาวิธีการให้ศิษย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ ครูต้องพยายามทำให้ศิษย์รักและไวใจ เพื่อที่จะได้กล้าปรึกษาในสิ่งต่างๆ แล้วก็จะสามารถช่วยให้ศิษย์ประสบความสำเร็จในการเรียนและดำรงชีวิตได้อย่างถูกต้อง

3. ส่งเสริมการเรียนรู้ปัจจุบัน การส่งเสริมให้ผู้เรียน ค้นคว้า หาคำตอบด้วยตนเองหรือการเรียนรู้จาก การช่วยเหลือกันในกลุ่ม อาจจะทำให้ผู้เรียนมีวิธีการหาความรู้จากแหล่งต่างๆ ด้วยตนเองมากขึ้น มากกว่าจะ ค่อยให้ครูบอกให้แต่ฝ่ายเดียว ครูจึงจำเป็นต้องชี้ช่องทางให้ผู้เรียนหาวิธีการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองมากขึ้น

4. ยุติธรรม อาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องฝึกฝนตนเองให้เป็นคนซื่อสัตย์ ยุติธรรม ไม่มีอคติ ลำเอียงต่อ ศิษย์ ไม่เห็นว่าคนที่มีปัญหาเป็นคนน่ารังเกียจ หรือพอใจแต่เฉพาะศิษย์ที่เรียนเก่ง ไม่สร้างปัญหาเท่านั้น ครู ต้องมีความเป็นธรรมในการให้คะแนนและพร้อมที่จะอธิบายวิธีการให้คะแนนและการตัดเกรดได้ ครูต้อง รอบคอบในการกรอกคะแนน เพราะถ้าผิดพลาดแล้วบางครั้งก็จะทำให้ผู้เรียนไม่พอใจคะแนนที่ดีๆ กลับได้ คะแนนเกือบจะสอบตกไป

5. ไม่แสวงหาประโยชน์จากผู้เรียน ลักษณะของครูจะต้องเป็นผู้ไม่แสวงหาอามิสสินจ้าง เงินไม่ใช่สิ่งที่สร้างความสุขเสมอไป ครูจึงจำเป็นต้องมีความระมัดระวังเป็นพิเศษในการกระทำใดๆ อันก่อให้เกิดความเข้าใจ ได้ว่าครูกำลังหาประโยชน์จากศิษย์อย่างไม่เป็นธรรม

6. ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี ครูมีอิทธิพลต่อศิษย์ทางด้านวาจา ความคิด บุคลิกภาพ และความ ประพฤติ ครูจึงจะต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้ลูกศิษย์ได้ซึมซับสิ่งที่ทำจากตัวครูไป เมื่อศิษย์เกิดศรัทธา ในความสามารถของครู ศิษย์อาจจะเลียนแบบความประพฤติของครูไปอย่างไม่ได้เจตนา เช่น การได้ตอบเวลา การพูดจาชัดเจน การแสดงความคิดเห็นที่ตรงไปตรงมาสุภาพเรียบร้อย เป็นต้น

7. ให้เกียรติผู้เรียน การยกย่องให้เกียรติผู้เรียนทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจและเกรงใจผู้สอน ครูไม่ควรใช้อำนาจในทางที่ผิด เช่น พูดจาข่มขู่ ใช้คำพูดไม่สุภาพ เปลี่ยนชื่อผู้เรียน เยาะหยาน หรือดูถูกผู้เรียน การเคารพผู้เรียนในฐานะปัจเจกบุคคลเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความเข้าใจและการเรียนรู้ที่ดีเมื่อผู้เรียนได้รับการปฏิบัติ อย่างดีย่อมก่อให้เกิดพลังในการศึกษาต่อ

8. อบรมบ่มนิสัย มล.ปิ่น มาลากุล อดีตนายกรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการ ได้ส่งเสริมสนับสนุนให้ครู มีบทบาทหน้าที่ในการอบรมบ่มนิสัยเด็ก โดยท่านเชื่อว่าการอบรมบ่มนิสัยใครๆ นั้น เพียงแค่วันละนาทีก็ดีถม ดังนั้น ครูควรแบ่งเวลาในการอบรมบ่มนิสัยผู้เรียน เช่น ก่อนการสอนแต่ละชั่วโมงอาจชี้แนะหรือให้ความคิดที่ดี แก่ผู้เรียนได้ ครูควรถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องสอนคนให้เป็นคนดี

9. ช่วยเหลือศิษย์ ผู้เรียนมาอยู่ในสถานศึกษาพร้อมด้วยประสบการณ์และปัญญาที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้นครูจึงมีหน้าที่ที่จะต้องสังเกตความผิดปกติหรือข้อบกพร่องของศิษย์และพร้อมที่จะให้การช่วยเหลือได้ อย่างทันทั่วถึง ไม่ให้ศิษย์ต้องก้าวถลาลึกลงไปในพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

นอกจากจรรยาบรรณต่อศิษย์แล้ว ครูจะต้องมีความประพฤติปฏิบัติตนต่อตนเองด้วย ถือจรรยาบรรณต่อตนเอง ครูจะต้องพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้มีลักษณะพฤติกรรมดังนี้

1. ประพฤติชอบ ครูต้องตั้งตนไว้ในที่ถูกต้องที่ควรสามารถบังคับตนให้ประพฤติแต่สิ่งที่ดีงามถูกต้อง
2. รับผิดชอบ ครูต้องฝึกความรับผิดชอบต่อตั้งใจทำงานให้สำเร็จลุล่วงมีความผิดพลาดน้อย
3. มีเหตุผล ครูต้องฝึกถามคำถามตัวเองบ่อยๆ ฝึกความคิดวิเคราะห์หาเหตุหาผลหาข้อดีข้อเสียของตนเองและเรื่องต่างๆ เพื่อให้ตนเองเป็นผู้มีเหตุผลที่ดี
4. ใฝ่รู้ การติดตามข่าวสารข้อมูลอยู่เสมอทำให้ครูมีนิสัยใฝ่รู้อยากทราบคำตอบในเรื่องต่างๆ ครูควรมีความรู้รอบรู้ ตัวอย่างที่ดี ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง เพื่อให้ผู้ดำรงชีพในสังคมได้อย่างเป็นสุข ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้ และชี้แนะสิ่งที่ถูกต้องให้ศิษย์ได้
5. รอบคอบ ครูต้องฝึกตนเองให้เป็นคนรอบคอบ ละเอียด และประณีตในการดำเนินกิจการต่างๆ การทำกิจกรรม เช่น ควบคุมบัญชีการเงิน ต้องรอบคอบ ต้องเห็นตัวเลขชัดเจน ไม่ตกหล่น ทำให้เกิดการ ผิดพลาดที่เป็นผลร้ายทั้งของตนเองและผู้อื่น
6. ฝึกจิต การพัฒนาจิตทำให้ครูอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และส่งผลทำให้ครูทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ครูจึงต้องหมั่นฝึกจิตของตนเองให้สูงส่ง สูงกว่ามาตรฐาน ระงับอารมณ์ไม่ดี คิดอะไรได้สูงกว่ามาตรฐาน และคิดบวกเป็นมากกว่าคิดลบ หรือคิดร้าย
7. สนใจศิษย์ การสนใจและพัฒนาการของผู้เรียน เป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้วิชาชีพรู้ก้าวหน้า เพราะถ้าไม่มีผู้เรียนก็ไม่มีวิชาชีพรู้ ครูจึงจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับลักษณะธรรมชาติของผู้เรียน การแก้ปัญหาผู้เรียน การส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

มาตรฐานการปฏิบัติตน จรรยาบรรณของวิชาชีพ

จรรยาบรรณต่อตนเอง

1. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจสังคมและการเมืองอยู่เสมอ จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ
2. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์ สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็น สมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

3. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และ ผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่ โดยเสมอภาค
4. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ ศิษย์ และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ
5. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งกายวาจาและจิตใจ
6. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำความผิดเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ
7. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจ และเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือ ยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

8. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นใน ระบบคุณธรรมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

จรรยาบรรณต่อสังคม

9. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการ ปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

อุดมการณ์ครูและเอกลักษณ์ของครู

กฎหมายที่เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการรยาบรรณวิชาชีพครูอุดมการณ์ครูเอกลักษณ์ของครู อุดมการณ์ของครูซึ่งเป็นหัวใจของการเป็นครูประกอบด้วยคุณลักษณะดังนี้

1. ศรัทธาในอาชีพครูอุทิศตน เพื่อลูกศิษย์และการศึกษา
2. ชำรงและส่งเสริมเกียรติแห่งวิชาชีพครู
3. บำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว
4. ยึดมั่นในคุณธรรมมีใจรักและเมตตาต่อลูกศิษย์
5. มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย
6. ยึดมั่นในศาสนาพระมหากษัตริย์

เอกลักษณ์ของครู โดยเน้นให้เห็นลักษณะเฉพาะของครูที่แตกต่างจากบุคคลในอาชีพอื่นประกอบด้วยคุณลักษณะดังนี้

1. ดำรงตนอย่างเรียบง่ายประหยัดเหมาะสมกับอาชีพครู
2. มีอารมณ์มั่นคงและสามารถควบคุมอารมณ์ทั้งในและนอกเวลาการสอน
3. มีสัจจะความจริงในความรับผิดชอบต่อหน้าที่ครูและต่อตนเองสามารถร่วมงานเป็นหมู่คณะได้
4. เป็นผู้มีความรู้มีวัฒนธรรมมีศีลธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือและเป็นตัวอย่างที่ดีของศิษย์
5. เป็นคนตรงเวลาประพฤติตนสม่ำเสมอ
6. เป็นผู้มีความสะอาดสุภาพอ่อนโยนและแต่งกายเรียบร้อยเหมาะสม
7. ใฝ่หาความรู้สำรวจและปรับปรุงแก้ไขตนเองและงานสอนอยู่เสมอ
8. กระตือรือร้น ขยันหมั่นเพียร และตั้งใจใช้กลวิธีสอนให้ศิษย์เกิดความรู้จนเป็นแบบอย่างการสอนที่ดี
9. มีความคิดริเริ่มและนำเสนอสิ่งใหม่ๆ มาใช้สอนศิษย์
10. รู้จักผ่อนตนต่อปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับงานครู และหาทางแก้ไขโดยสันติวิธีเป็นพลเมืองดี
11. ให้เกียรติโดยไม่เลือกเชื้อชาติ ศาสนา สถานะ ครอบครัวยุคและวัย
12. เป็นผู้มีความใจกว้างขวาง และมีน้ำใจนักกีฬา รับฟังความคิดของศิษย์ และเปิดโอกาสให้ศิษย์ได้

ปรึกษาหารืออย่างสม่ำเสมอ

13. เอาใจใส่ต่อการเรียน ความประพฤติ และความเป็นอยู่ของศิษย์อยู่เสมอ
14. เข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของศิษย์
15. เป็นผู้เห็นศิษย์มีความสำคัญและพิจารณาคุณค่าของศิษย์แต่ละคนด้วยเหตุผล
16. เป็นผู้ที่น่าเคารพรักและทำให้ศิษย์เกิดความอบอุ่นใจ
17. มีความยุติธรรมและตัดสินใจหรือลงโทษศิษย์อย่างมีเหตุมีผล
18. เป็นผู้ควรแก่การยกย่องนับถือในเชิงภูมิปัญญาและชาวปัญญาไหวพริบในด้านการอบรมสั่งสอน
19. สามารถอธิบายอธิบายเรื่องยากให้เข้าใจง่าย

การดำรงตนตามระเบียบวินัยและจรรยาบรรณที่ดี

การครองตน

1. วินัยคุณธรรมจริยธรรมสำหรับครู

1.1 การมีวินัยในตนเอง

สามารถควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตามระบบระเบียบของสังคม เพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวมคือเป็นคนซื่อสัตย์ มีความกระตือรือร้น ในการปฏิบัติงาน ประพฤติ ปฏิบัติตนในการดำรงชีวิตได้

1.2 วินัยและการรักษาวินัยของทางราชการ

ให้การสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมายและหน่วยงานการศึกษาด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เสมอภาค และเที่ยงธรรม มีความวิริยะอุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร พุฒเทร่างกายแรงใจในการทำงาน ต่อนโยนหลังเลิกงานประพฤติปฏิบัติ ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบทางราชการ อุทิศเวลาให้ทางราชการไม่ ละทิ้งนักเรียน กระทำตนอยู่ในกรอบวินัยของทางราชการ รักษาชื่อเสียง ภาพพจน์ของตนเองและของโรงเรียน รวมทั้งรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง หน้าที่ราชการของตนเอง มิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใดๆ ที่ได้ชื่อว่า ประพฤติชั่ว และไม่กลั่นแกล้งกล่าวหาผู้อื่นโดยปราศจากความจริง

1.3 คุณธรรม จริยธรรม

ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เสมอภาค และเที่ยงธรรมไม่เลือกที่รักมักที่ชัง มีความวิริยะอุตสาหะ คืองานไหนที่ยังไม่เคยทำมาก่อน ก็พยายามศึกษา สอบถามผู้รู้ และทำจนสำเร็จลุล่วงไป ได้ด้วยดี มีความขยันหมั่นเพียร พุฒเทเวลาในการทำงานอย่างเต็มที่ แม้กระทั่งล่วงเวลาเลยเวลาราชการก็ตาม เคารพผู้อาวุโสกว่าด้วยการแสดงความเคารพตักเตือนทุกเวลาที่ต่อปีตามารดา รู้จักการให้อภัยและใช้จ่ายอย่างประหยัด ซื่อเฉพาะของที่จำเป็น เมื่อได้รับมอบหมายงานใดไปทำ จะให้ความใส่ใจต่องาน ไม่โยนงานให้ผู้อื่น ต้องเตือนร้อน ต้องมาแก้ไขแทนเมื่อทำงานผิดพลาดพร้อมรับฟังและแก้ไขพยายามอดทนอดกลั้นทุก สถานการณ์ และมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เห็นได้จากการแสดงความเคารพขณะ ได้ยินเพลงชาติ

1.4 การประพฤติปฏิบัติตนเหมาะสมกับความเป็นครู

สามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ต่อศิษย์ทั้งกาย วาจา ใจ โดยมีกิริยามารยาทเรียบร้อย รู้จักกาลเทศะให้แก่ผู้อื่นอยู่เสมอ ไม่ก้าวร้าวต่อเพื่อนร่วมงาน และนักเรียนรู้จักสงบสติอารมณ์ได้ เป็นอย่างดี อยู่ในศีลธรรม อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ไม่ทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกายจิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ของศิษย์ มีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพมีวินัยในตนเองพัฒนาตนเอง โดยการเข้าร่วมอบรมศึกษา ค้นคว้า จากตำรา อินเทอร์เน็ตอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำความรู้มาถ่ายทอดให้ผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ และ หลากหลาย อบรมสั่งสอนศิษย์ให้เป็นผู้มีเหตุผล ให้ความเป็นกันเองกับศิษย์ เห็นได้จากเมื่อศิษย์มีปัญหาจะมา พุดคุยปรึกษาปัญหาต่างๆ ไม่แสวงหาอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติและไม่ให้ศิษย์กระทำ การใดๆ อันเป็นการหาผลประโยชน์แก่ตนเอง ตั้งใจสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่มีผลการเรียนอ่อนให้มีผล การ เรียนดีขึ้นส่วนนักเรียนที่ดีอยู่แล้วดีขึ้นไปอีก โดยไม่หวังผลตอบแทนเคารพการปกครองระบอบประชาธิปไตย

1.5 การวางแผนเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพครู

ทุ่มเทความตั้งใจในการทำงาน และศึกษาเล่าเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น เข้าร่วมการประชุมสัมมนา เพื่อที่จะได้นำความรู้มาพัฒนาการเรียนการสอนพัฒนาตำแหน่งหน้าที่การงานและเปิดโลกทัศน์ใหม่ๆ ให้กับตนเอง

2. การพัฒนาตนเอง

2.1 การใฝ่รู้ใฝ่เรียน

สนใจใฝ่หาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ได้แก่ ตำรา หนังสือ อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ให้ทันโลก ทันเหตุการณ์ งานวิจัยทางด้านการศึกษา และวิทยาศาสตร์ และเข้ารับการอบรมต่างๆ และจากผู้เชี่ยวชาญรวมถึงปราชญ์เฉพาะด้าน

2.2 ความฉลาดทางอารมณ์

สามารถทำงานการสอนได้ แม้นักเรียนจะดื้อก็สามารถปรับตัว และหาวิธีเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กให้ทัน และหันมาสนใจต่อการเรียนได้ สามารถควบคุมอารมณ์โกรธ เมื่อนักเรียนไม่ยอม ทำงาน หรือซนและไม่ฟังและอดทน อดกลั้น แล้วพยายามอธิบายเหตุผลและความสำคัญของการเรียนให้เด็กได้เข้าใจ ว่ามีความสำคัญ สามารถทำให้เราได้มีอนาคตได้และทำให้พ่อแม่เกิดความภาคภูมิใจในตัวเราได้

2.3 การสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

เมื่อได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานใดๆ ก็ตามมักจะต้องทำงานนั้นๆ ให้สำเร็จตามกำหนดเวลา ทุ่มเทแม้ว่าจะต้องทำนอกเวลาก็ตาม และงานที่ได้รับมามากเป็นที่พอใจของเพื่อนครูและผู้บริหารงานใดได้รับ การแก้ไขพร้อมยอมรับและทำการแก้ไขให้ดีขึ้นมา

3. การพัฒนาบุคลิกภาพ

3.1 การพัฒนาบุคลิก

การพัฒนาบุคลิกภาพที่ดี ประพฤติปฏิบัติตนด้วยความสุภาพ อ่อนน้อม สำนวณ กาย วาจา ใจ ทั้งต่อบุคคลในวัยเดียวกัน และบุคคลที่อาวุโสกว่า และผู้ที่มีวุฒิภาว่น้อยกว่า มักจะกล่าวทักทายและแสดง ความเคารพอยู่เสมอ การแต่งกายสะอาดเรียบร้อยถูกต้องตามกาลเทศะสวยงาม

3.2 การปรับตัว

รู้จักควบคุมอารมณ์ของตนเอง เมื่อไหร่ที่มีปัญหามักจะใช้สติแก้ไขปัญหามีจิตใจมั่นคง สนใจ เรียนรู้ วัฒนธรรมของสถานศึกษา สามารถปรับตัวเองเข้ากับเพื่อนร่วมงานทุกคนได้ และสามารถปรับตัวเพื่อ ทำการสอนได้ และเกิดความเข้าใจนักเรียน

4 การดำรงชีวิต

4.1 การประพฤติตนตามหลักศาสนา

นับถือศาสนาพุทธจึงดำเนินชีวิตโดยการยึดหลักธรรมศีล 5 ไม่ฆ่าสัตว์ รักษาโมย ไม่ประพฤติ ตน ในทางเสื่อมเสียในทางชั่วช้า ไม่พูดจาโกหก พูดจาไพเราะ อ่อนหวาน ไม่ดื่มสุราของมึนเมา ดำรงตนเป็น พุทธมา มกะที่ดี โดยการไปทำบุญตักบาตรตามโอกาสต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ ไม่ดูถูกเหยียดหยามผู้อื่น และไม่ ลบหลู่ดูถูก ศาสนาอื่น

4.2 การดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ใช้ชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงบริหารกิจการเศรษฐกิจในครัวเรือนได้อย่างดี ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเพราะอยู่พอกินตามอัตภาพ สามารถจัดสรรรายได้ของตนเองได้

การครองคน

การสร้างความสัมพันธ์ในองค์กรต่อผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน ข้าพเจ้าได้ให้ความช่วยเหลือบุคคลใน องค์กร ใน การทำงานให้คำปรึกษาและยอมรับฟังความคิดเห็นจากข้อเสนอแนะต่างๆ ยอมรับในสิ่งที่ตนได้ กระทำ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลในองค์กรและนอกองค์กร

การสร้างงานจากการทำงานเป็นทีม ข้าพเจ้าเป็นผู้นำในการวางแผนก่อนการปฏิบัติงาน ปฏิบัติงาน ต่างๆ ให้ความร่วมมือในการทำงานทุกๆ กิจกรรมในองค์กรและให้ความร่วมมือกับองค์กรภายนอก ลงมือ ปฏิบัติงาน อย่างเต็มใจ เต็มความรู้ ความสามารถ จนงานที่ได้ทำลุล่วงและประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ หรือ เป้าหมายที่ตั้งไว้ ให้เกียรติซึ่งกันและกันเห็นความสำคัญในการปฏิบัติงานทุกงาน

การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีแก่ผู้มาขอรับบริการและประชาชนในพื้นที่ เป็นหนึ่งในจรรยาบรรณวิชาชีพ ครู ที่มีต่อผู้รับบริการ และต่อสังคม ข้าพเจ้าไม่เคยปฏิเสธในทุกความช่วยเหลือเต็มที่ให้บริการสร้าง ความสัมพันธ์กับ ชุมชน ถึงแม้ถิ่นที่ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติหน้าที่นั้นจะต่างศาสนา ต่างภาษาและวัฒนธรรมก็ตาม ถ้า ข้าพเจ้าพร้อมจะให้ความรู้ความช่วยเหลือให้กับผู้เรียนประชาชนในพื้นที่ นอกจากผู้เรียนอยู่ในถิ่นทุรกันดาร ผู้ปกครองจึงหวังอยากให้ บุตรหลานของตนได้รับการศึกษาที่ดีคอยให้คำแนะนำที่ดีและเข้าร่วมกิจกรรมใน ชุมชนเสมอที่มีโอกาส

การครองงาน

ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ข้าพเจ้ามีแนวทางในการดำเนินงานให้บรรลุ ผลตามเป้าหมายในการทำงาน เสมอ ลำดับความสำคัญของงาน เพื่อให้การทำงานเป็นระบบถูกต้องและทันท่วงที ไม่ให้ราชการเสียหาย มี ความตั้งใจเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ยอมรับฟังคำแนะนำ และปรับปรุงแก้ไข ทั้งงานสายการสอนและงานที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ ซึ่งการปฏิบัติตนดังกล่าวทำให้ ได้รับความไว้วางใจจากผู้บริหาร เพื่อนครู นักเรียน และผู้ปกครองเป็นผู้นำในการทำกิจกรรม

การพัฒนาความรู้และทักษะให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ศึกษาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอค้นคว้าหาความรู้ ข้าพเจ้าพัฒนาตนเองทั้งการอ่านหนังสือ ค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ต ดูข่าวสาร และเข้ารับการอบรมตามความเหมาะสม การพัฒนาด้านสายงาน ข้าพเจ้าได้ให้ความสำคัญ โดยเข้ารับการศึกษาคือต่อในสาขาการศึกษา มหาบัณฑิต เพื่อนำความรู้มาพัฒนาจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานในสถานศึกษา เพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุด ส่งเสริมพัฒนาปรับปรุงและแก้ไขการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้ความรู้ ความสามารถ ความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ และปรับปรุงงาน ใช้รูปแบบวิธีการสอนที่แตกต่าง ให้เหมาะสมกับสาระเนื้อหาและผู้เรียนให้ เกิดความสนใจและเข้าใจได้ จัดทำนวัตกรรมการสอนเพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย รวมถึงการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมพัฒนาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดีขึ้น ความเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ปฏิบัติ ดำเนินงานนั้นๆ ให้เป็นไปตามความต้องการขององค์กร นักเรียนผู้ ปกครอง และประชาชนให้ความร่วมมือช่วยเหลือและประสานงานระหว่างส่วนราชการกับประชาชนหรือชุมชน

การดำเนินการกรณีผู้ประกอบวิชาชีพประพฤติผิดจรรยาบรรณ

บุคคล ซึ่งได้รับความเสียหายหรือบุคคลอื่นซึ่งพบเห็นผู้ประกอบวิชาชีพ ประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพมีสิทธิกล่าวหาหรือกล่าวโทษผู้ได้รับใบอนุญาตนั้นโดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อคุรุสภาภายใน 1 ปีนับแต่ วันที่รู้เรื่องและรู้ตัวผู้ประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพการกล่าวหาหรือกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพทางการ ศึกษา

1. ทำเป็นหนังสือใช้ถ้อยคำสุภาพโดยมีสาระสำคัญดังนี้

1.1 ชื่อ ที่อยู่ ของผู้กล่าวหาทั้งกล่าวโทษและของผู้ถูกกล่าวหาทั้งกล่าวโทษ

1.2 บรรยายพฤติกรรมทั้งหลายที่อ้างว่าเป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ พร้อม ทั้งข้อเท็จจริง เช่น ใคร ทำ อะไร ที่ไหน อย่างไร และพยานหลักฐาน เช่น พยานบุคคล พยานเอกสาร หรือ พยานวัตถุ ตามสมควรเพียงพอให้เข้าใจข้อกล่าวหาได้ดี

1.3 ลายมือชื่อผู้กล่าวหาทั้งกล่าวโทษ พร้อมเบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้

2. การยื่นเรื่องกล่าวหา/กล่าวโทษให้ทำหนังสือถึงประธานกรรมการคุรุสภาประธานกรรมการ มาตรฐานวิชาชีพและเลขาธิการคุรุสภาแล้วแต่กรณีโดย

2.1 ยื่นด้วยตนเอง

2.2 ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ

2.3 มอบให้บุคคลอื่นดำเนินการแทน

2.4 วิธีการอื่นตามที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด สำหรับวันยื่นเรื่องจะนับจากวันที่ลงในประทับตราลงทะเบียนรับเรื่องหรือวันที่ไปรษณีย์ต้นทางออกไปรับฝากหรือประทับตรารับที่หน้าซอง

กรณีตัวอย่างการประพฤติผิดจรรยาบรรณวิชาชีพ

ปัจจุบันสังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะเทคโนโลยีมีบทบาทมากในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็น การสื่อสาร การจัดซื้อจัดจ้าง หรือการจัดการเรียนการสอน ค่านิยมของคนในประเทศไทยมีนิสัยชอบเลียนแบบ ถ้าเพื่อนมีมือถือ หรือมีรถใหม่ก็อยากมีตามเพื่อน ประกอบกับความเจริญทางนวัตกรรมเทคโนโลยีที่พัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้บุคคลหรือผู้ประกอบการวิชาชีพทางการศึกษาต้องดิ้นรนติดตามให้ทันสมัย นอกจากสภาพ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมแล้ว ยังมีปัจจัยอื่นอีกหลายประการที่ทำให้ผู้ประกอบการ วิชาชีพทางการศึกษา ประพฤติผิดจรรยาบรรณวิชาชีพอาทิกฎระเบียบหรืออุปนิสัยหรืออาจเป็นเพราะยังไม่มี ความรู้ หรือไม่เข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพ จึงเสนอกรณีตัวอย่างของการกระทำผิดจรรยาบรรณวิชาชีพ ทาง การศึกษา ดังนี้

การประพฤติผิดจรรยาบรรณต่อตนเองและจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ผู้ประกอบการวิชาชีพครูอาสาช่วยเหลืองานวัดเก็บรักษาเงินในการผูกพัทธสีมาฝังลูกนิมิต หลังเลิกงานฝัง ลูกนิมิตทุกคืนผู้ประกอบการวิชาชีพครูได้นำเงินจากการขายดอกไม้ธูปเทียนและทองมานับตามปกติ เพื่อส่งมอบ ให้ เจ้าอาวาสวัดในระหว่างรับเงินผู้ประกอบการวิชาชีพครูได้ถือโอกาสนำเงินที่ประชาชนบริจาคบางส่วนใส่กระเป๋ากางเกงของตนเอง ซึ่งทางวัดได้ใช้กล้องวงจรปิดจับภาพนำไปให้สื่อมวลชนลงทางสื่ออินเทอร์เน็ต คณะกรรมการ มาตรฐานวิชาชีพพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการเอาทรัพย์สินของผู้อื่นไปโดยทุจริต จึงมีความผิดฐาน ลักทรัพย์ ซึ่งเป็น เงินบริจาคโดยประชาชนที่มีจิตศรัทธาได้ร่วมกันบริจาคทำบุญให้แก่วัด พฤติกรรมดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อความ ศรัทธาของประชาชน และเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีแก่ศิษย์ หรือผู้รับบริการ หรือประชาชน รวมทั้งเสียชื่อเสียงของ องค์การวิชาชีพ อันเป็นการกระทำผิดจรรยาบรรณต่อตนเอง และต่อจรรยาบรรณ วิชาชีพ มาตรา 50 (1) (2) แห่ง พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 จึงมีมติให้เพิกถอนใบประกอบวิชาชีพของผู้ ประกอบวิชาชีพครูดังกล่าวการประพฤติผิดจรรยาบรรณวิชาชีพ

กรณีผู้ประกอบการวิชาชีพครูเล่นการพนันไพ่ป๊อก 8 ป๊อก 9 อันเป็นการพนันห้ามขาดตามบัญชี ก อันดับ ที่ 11 ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ศาลพิพากษาให้จำคุก 6 เดือน ลดโทษให้กึ่งหนึ่งคงจำคุก 3 เดือน ให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นกักขัง 3 เดือน โดยไม่รอลงโทษ คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพพิจารณา แล้วเห็นว่าการกระทำของผู้ประกอบการวิชาชีพเป็นการกระทำที่กระทบต่อการประกอบวิชาชีพอย่างรุนแรง ซึ่งถือเป็น พฤติกรรมผิดจรรยาบรรณต่อตนเอง และต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ มาตรา 50 (1)(2) แห่ง พระราชบัญญัติสภาครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 จึงมีมติให้พักใช้ใบประกอบวิชาชีพเป็นเวลา 5 ปี

การประพฤติผิดจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

กรณีผู้ประกอบการวิชาชีพครูลงโทษนักเรียนด้วยความรุนแรง ด้วยการตีไม่มีเหตุผล จับแก้ม ลูบมือ ลูบ แขน เด็กหญิง ใช้คำพูดไม่เหมาะสมกับศิษย์ ชมเชยผู้ปกครองนักเรียน ไม่เตรียมการสอน ไม่จบหลักสูตร ไม่ ครบ บทเรียน มีบุคลิกภาพไม่เหมาะสมกับการประกอบวิชาชีพครู เช่น นั่งยกขาขวางบนเก้าอี้ระหว่างการสอน แต่ง กายสกปรก รับประทานอาหารระหว่างสอนนักเรียน คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพพิจารณาแล้วเห็นว่าการ กระทำของผู้ประกอบการวิชาชีพ เป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณต่อวิชาชีพและจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ตาม มาตรา 50 (2) (3) แห่งพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 จึงมีมติให้พักใช้ใบ ประกอบวิชาชีพเป็นเวลา 1 ปี

การประพัตติผิดจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

กรณีผู้ประกอบวิชาชีพครู 2 ราย ได้ร่วมมือกันทำร้ายผู้ประกอบวิชาชีพครูด้วยกัน โดยการชกที่ ใบหน้า 1 ครั้ง และเตะที่ หน้าอก 1 ครั้ง เป็นเหตุให้ผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บ คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ พิจารณาแล้ว เห็นว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ รักษาความ สามัคคีในหมู่คณะ แต่ ผู้ประกอบวิชาชีพครูทั้ง 2 ราย กับทำร้ายเพื่อนครูด้วยกันเป็นการประพัตติผิด จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบ วิชาชีพตามมาตรา 50 (4) พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 จึงมีมติให้ภาคทัณฑ์

การประพัตติผิดจรรยาบรรณต่อสังคม

กรณีผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ร่วมกันพวบกบฏรุกแผ้วถางป่าและตัดไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติภูพาน โดยมีไม้ประดู่และไม้แปรรูปในครอบครอง และอ้างตัวเป็นเจ้าของที่ดิน คดีมีมูลประพัตติผิดจริงเป็นการ ประพัตติผิดจรรยาบรรณต่อสังคม

การกำหนดจำนวนครั้งการลาและการมาทำงานของข้าราชการ

การกำหนดจำนวนครั้งการลาและการมาทำงานให้ถือปฏิบัติตามหนังสือ สพฐ. ที่ ศธ. 4009 ท/ว.458 ลงวันที่ 25 มกราคม 2553 ดังนี้

1.1 เกณฑ์ที่ถือว่าลาบ่อยครั้ง

(ก) ลาเกิน 6 ครั้ง สำหรับข้าราชการที่ปฏิบัติราชการในสถานศึกษา

(ข) ลาเกิน 8 ครั้งสำหรับข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสำนักงาน

สำหรับข้าราชการที่ลาเกินจำนวนครั้งที่กำหนดแต่วันละไม่เกิน 15 วันทำการ และมีการ ปฏิบัติงานดีเด่นผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนอาจพิจารณาผ่อนผันให้เลื่อนเงินเดือนได้

1.2 เกณฑ์ที่ถือว่ามาทำงานสายเนืองๆ

(ก) มาทำงานสายเกิน 8 ครั้ง สำหรับข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา

(ข) มาทำงานสายเกิน 9 ครั้ง สำหรับข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสำนักงานหลักเกณฑ์อนุโลม ใช้กับลูกจ้างประจำ

กรณีข้าราชการที่มีคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการคาบเกี่ยวระหว่างสถานศึกษากับสำนักงานให้ใช้ เกณฑ์การลาบ่อยครั้งตามข้อ 1.1 (ข) และเกณฑ์ “การทำงานสายเนืองเนืองๆ” ตามข้อ 1.2 (ข)

กลุ่มบริหารงานบุคคล โรงเรียนสุนารีวิทยา **2**